

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. III. De Tentationibus Viæ unitivæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

DE TENTATIONIBUS VIÆ UNIV
TIVÆ.

I. PRÆter eas, quæ in via illuminativa enumeratz, & etiam via interdum adhuc infestæ sunt, sequentes vigis viæ unitivæ sunt propriæ, & periculosæ. Prima est *perbia* ex bonis operibus orta; cui tentationi, etsi ipsa frequenter medeatur, varias infirmitates corporis & immittendo, ne magnitudo revelationum & bonorum extollat illos; nihilominus tamen etiam ex sua parte operari debent ii, qui in hac via sunt constituti, firmiter scilicet illam Christi Luc. 17. datam doctrinam credentes. *Cum feceritis omnia, quæ præcepta sunt vobis, dicite sibi, serviles sumus.* Tanta certè Homo quantumcunque peccator apud DEVM debita contraxit propter innumera beneficia etiam si omnes possibiles virtutum actus solus elicere minimam quidem debiti partem solvisse coningere debet; quis autem non stultum diceret illum, qui, cum milliones talentorum deberet, superbiret ex eo, quod quando obolum solvisset?

II. Secunda tentatio *Curiositas* est in rebus divinis periculis, puta solatiis, raptibus, visionibus, revelationibus &c. cui occurrendum, per securum divini beneplaciti positi, cogitando scilicet, quòd Homo perfectus, debet quòd nihil nisi beneplacitum divinum querere debet, & deberet, etsi sine fine ejusmodi gratias experiret, non propter se, sed propter solum beneplacitum DEI committit, quidni ergo propter idem beneplacitum æquè libenter crearet illis?

III. Tertia tentatio est *inanis de propriis virtutibus* cui occurrendum recordatione tum alienorum lapsus, tum propriorum, si vel minimum DEVS manum subtrahat. præclara illa pii Ascetæ l. 3. de imit. c. 14. doctrina in hoc semper habenda: *Ceciderunt stelle de celo, & non sumus quid præsumo? Nulla est ergo sanctitas, si manum tuam ne, subtrahas. Nulla iuvat fortitudo, si conferas. Nulla propria prodest custodia, si non adsit tua sacra*

Nam relinqui mergimur, & perimus, visitati verò erigimur, & vivimus. O quam humiliter & abiectione de meipso sentiendum est! O quam profunde submittere me debeo sub abyssalibus iudicis tuis, Domine, ubi nihil aliud me esse invenio, quam nihil & nihil!

IV. Quarta tentatio est *iudicium temerarium* de aliorum factis & dictis: *Libertas* alios increpandi, & de Superioribus etiam conquerendi: *Impatientia* ob aliorum defectus &c. quæ omnes tentationes, si, aut ex una radice, scilicet nimia sui aestimatione oriuntur, ita per eandem humilitatis virtutem occurrendum est, benèque illud verissimum Thomæ Kemp. l. 3. c. 7. pronunciatum perpendendum, quòd scilicet merita non sint ex hoc aestimanda, si quis plures visiones aut consolationes habeat, vel peritus sit in Scripturis, aut in altiori gradu gradu, sed si vera fuerit humilitate fundatus, & divina caritate repletus, si DEI honorem purè & integrè semper quærat: si seipsum nihil reputet, & in veritate despiciat. Sed & illa Casiani coll. 11. c. 10. sententia consideranda: *Evidens indignum est anima nedum vitiorum scæcibus eliquata, in criminibus alienis non affectu misericordie condolere, sed rigidam iudicantiam adhibere censuram.*

V. Quinta tentatio est *presumptio*, quæ multa supra vires tentantur: cui resistendum firmissimo factò decreto, nihil tentandi, nisi quod vel obedientia præscripserit: vel certè post maturam deliberationem, & orationem præmissam divino beneplacito conforme quis iudicaverit. Stultotum namque est, teste Salomone Prov. 29. totum suum spiritum proferre, ut qui seipsis majores videri appetunt; Sapientes autem differunt, & reservant in posterum, ne penitus evacuentur.

VI. Sexta tandem tentatio est *desolatio* animi, aliæque adversitates, quæ copiosæ non rarò perfectis Hominibus eveniunt: contra quam tentationem pariter scuto, bonæ voluntatis divinæ pugnandum, dicendumque cum pio Asceta in laps. 3. c. 16. *Adesto mihi, Domine IESU, in omni loco & tempore. Et si desuerit consolatio, sit mihi tua voluntas, & iuxta probationem summo solatio; non enim in perpetuum irascèris, neque in æternum comminaberis.*